

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA HENRIKA SAUGMANDSGORA ĒES
[HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE]

SECINĀJUMI,
sniegti 2021. gada 22. aprīlī¹

Lieta C-186/18

José Cánovas Pardo SL

pret

Club de Variedades Vegetales Protegidas

(*Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopienas augu šķirņu aizsardzība – Regula (EK) Nr. 2100/94 – 96. pants – Noilgums regulas 94. un 95. pantā minēto prasību celšanai – Triju gadu termiņš – Secīgas darbības – Darbības, kas atkārtotas laikā – Termina sākums (*dies a quo*) – Kopienas aizsardzības piešķiršanas diena – Diena, kad ir kļuvusi zināma atbildīgā puse un tās darbība – Attiecīgās rīcības izbeigšanas diena – Noilguma iedarbība – Ierobežošana, attiecinot to tikai uz vairāk nekā pirms trim gadiem veiktajām darbībām

I. Ievads

1. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Regulas (EK) Nr. 2100/94² 96. pantu.
2. Šis lūgums iesniegts saistībā ar strīdu starp sabiedrību *Club de Variedades Vegetales Protegidas* un sabiedrību *José Cánovas Pardo SL* (turpmāk tekstā – “sabiedrība *Pardo*”) par to, ka pēdējā minētā izmantoja ‘Nadorcott’ šķirnes mandarīnkokus bez īpašnieka³ piekrišanas.
3. Konkrētāk, sabiedrība *Pardo* iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzējtiesā tikai par noilguma jautājumu. Šajā ziņā pamatlietai ir raksturīgs tas, ka īpašnieks neievēroja Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzēto triju gadu termiņu. Proti, ir konstatēts, ka brīdī, kad pret sabiedrību *Pardo* tika celta prasība, īpašniekam jau vairāk nekā trīs gadus bija zināms par viņa tiesības pārkāpjošām darbībām un par tām atbildīgo pusi.
4. Tiesai ir uzdoti jautājumi, lai noteiktu sekas, kas rodas šī triju gadu termiņa izbeigšanās dēļ.

¹ Oriģinālvaloda – franču.

² Padomes 1994. gada 27. jūlija Regula par Kopienas augu šķirņu aizsardzību (OV 1994, L 227, 1. lpp.).

³ Vienkāršības labad šajā ievadā lietoju jēdzienu “īpašnieks”. Pamatlietas fakti ir sarežģītāki: proti, īpašnieks piešķīra ekskluzīvu licenci sabiedrībai *Carpa Dorada SA*, kas šo tiesību pārvaldību uzticēja sabiedrībai *Club de Variedades Vegetales Protegidas*. Skat. šo secinājumu 14. punktu.

5. Turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ es ierosināšu Tiesai uz uzdotajiem jautājumiem atbildēt tādējādi, ka, runājot par ilgstoši veiktajām darbībām, šis noilgums rada sekas tikai attiecībā uz tām darbībām, kas veiktas vairāk nekā pirms trim gadiem. Citiem vārdiem sakot, īpašnieks saglabā tiesības celt Regulas Nr. 2100/94 94. un 95. pantā paredzētās prasības par pēdējo triju gadu laikā veiktajām darbībām.

II. Atbilstošās tiesību normas

6. Regulas Nr. 2100/94 94. pantā “Pārkāpums” ir noteikts:

“1. Lai kurš:

a) nebūdamas tiesīgs to darīt, veiktu vienu no 13. panta 2. punktā izklāstītajām darbībām attiecībā uz šķirni, kam ir piešķirta Kopienas augu šķirņu aizsardzība

vai

b) neievērotu pareizo šķirnes nosaukuma lietojumu, kā noteikts 17. panta 1. punktā, vai attiecīgo informāciju, kā noteikts 17. panta 2. punktā,

vai

c) pretēji 18. panta 3. punktam lietotu tās šķirnes nosaukumu, kam ir piešķirta Kopienas augu šķirņu aizsardzība, vai nosaukumu, ko var ar to sajaukt,

īpašnieks viņu var iesūdzēt tiesā, lai viņš novērstu šādu pārkāpumu vai samaksātu saprātīgu kompensāciju, vai veiktu kā vienu, tā otru.

2. Lai kurš tā rīkotos apzināti vai nolaidības dēļ, viņš turklāt atlīdzina īpašniekam jebkādu papildu zaudējumus, kas radušies no attiecīgās darbības. Nenožīmīgas nolaidības gadījumā šīs prasības var samazināt atbilstīgi šādas nenožīmīgas nolaidības pakāpei, tomēr ne tādā mērā, lai tās būtu mazākas nekā labums, ko tādējādi ieguvusi persona, kura izdarījusi attiecīgo pārkāpumu.”

7. Šīs regulas 95. pantā ir noteikts:

“Īpašnieks var pieprasīt saprātīgu kompensāciju no jebkuras personas, kas laikā starp pieteikuma Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanai publicēšanu un šīs aizsardzības piešķiršanu veikusi darbību, kuras veikšana viņam turpmāk būtu aizliegta.”

8. Saskaņā ar minētās regulas 96. pantu:

“Prasībām saskaņā ar 94. un 95. pantu iestājas noilgums trīs gadus pēc brīža, kad Kopienas augu šķirņu aizsardzība ir piešķirta galīgi un īpašniekam ir zināma atbildīgā puse un tās darbība, vai, ja šādas informācijas nav, 30 gadus pēc tam, kad attiecīgā darbība pārtraukta.”

III. Par mandarīnkoku šķirnei ‘Nadorcott’ piešķirto Kopienas aizsardzību

9. Iesniedzējtiesas nolēmumā izklāstīto tiesvedības priekšvēsturi saistībā ar Kopienas aizsardzību ‘Nadorcott’ šķirnes mandarīnkokiem var apkopot šādi.

10. 1995. gada 22. augustā sabiedrība *Nador Cott Protection SARL* Kopienas Augu šķirņu birojā (CVPO) iesniedza Kopienas aizsardzības pieteikumu attiecībā uz šo augu šķirni. 1996. gada 22. februārī šis pieteikums tika publicēts CVPO Oficiālajā Vēstnesī.

11. 2004. gada 4. oktobrī CVPO piešķīra Kopienas aizsardzību. Šis lēmums tika publicēts CVPO Oficiālajā Vēstnesī 2004. gada 15. decembrī.

12. *Federación de Cooperativas Agrícolas Valencianas* (Valensijas Lauksaimniecības kooperatīvu federācija, Spānija) 2005. gada 14. aprīlī par minēto aizsardzības piešķiršanas lēmumu iesniedza CVPO Apelācijas padomē apelācijas sūdzību ar apturošu iedarbību. Šī apelācijas sūdzība tika noraidīta ar 2005. gada 8. novembra lēmumu, kas publicēts CVPO Oficiālajā Vēstnesī 2006. gada 15. februārī.

13. 2006. gada 21. martā Valensijas Lauksaimniecības kooperatīvu federācija par pēdējo minēto lēmumu cēla Vispārējā tiesā prasību, kurai šajā gadījumā nebija apturošas iedarbības. Vispārējā tiesa šo prasību noraidīja ar 2008. gada 31. janvāra spriedumu *Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana/CVPO – Nador Cott Protection* ('Nadorcott')⁴.

IV. Tiesvedības rašanās fakti, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

14. Lai arī *Nador Cott Protection* pieder tiesības uz mandarīnkoku šķirni 'Nadorcott', sabiedrībai *Carpa Dorada* ir ekskluzīva licence īstenot tiesības uz šo augu šķirni. *Carpa Dorada* šo tiesību pārvaldību uzticēja *Gestión de Licencias Vegetales* (turpmāk tekstā – "GESLIVE") līdz 2008. gada 12. decembrim un vēlāk – sabiedrībai *Club de Variedades Vegetales Protegidas*.

15. No 2006. gada sabiedrība *Pardo* apsaimnieko 'Nadorcott' šķirnes mandarīnkoku plantāciju (4457 kokus), kas atrodas uz zemesgabala Alama de Mursijas [*Alhama de Murcia*] (Spānija) reģionā.

16. 2007. gada 30. oktobrī GESLIVE nosūtīja sabiedrībai *Pardo* brīdinājuma vēstuli, pieprasot izbeigt šīs augu šķirnes izmantošanu, kamēr nebūs pieprasīta attiecīgā licence.

17. 2011. gada 30. martā sabiedrība *Club de Variedades Vegetales Protegidas* nosūtīja sabiedrībai *Pardo* jaunu paziņojumu, pieprasot – gadījumā, ja tā tiešām apsaimnieko 5000 'Nadorcott' šķirnes mandarīnkoku plantāciju, – izbeigt šo apsaimniekošanu.

18. 2011. gada novembrī sabiedrība *Club de Variedades Vegetales Protegidas* lūdza *Juzgado de lo Mercantil* (Komerclietu tiesa, Spānija) veikt pagaidu pasākumus, lai konstatētu pārkāpumu.

19. Sabiedrība *Club de Variedades Vegetales Protegidas* cēla prasību pret sabiedrību *Pardo*, lūdzot atzīt likumīgo tiesību uz 'Nadorcott' šķirni pārkāpumu pagaidu aizsardzības periodā (no 1996. gada 26. februāra līdz 2006. gada 15. februārim)⁵. Tā arī lūdza piespriest sabiedrībai *Pardo* samaksāt saprātīgu kompensāciju 17 500 EUR apmērā, pieskaitot PVN.

⁴ T-95/06, EU:T:2008:25.

⁵ Tā kā iesniedzējtiesas nolēmumā nav sniegti citi precizējumi, es pieņemu, ka šī prasība ir celta pēc lūguma par pagaidu pasākumiem, kas iesniegts 2011. gada novembrī.

20. Papildus sabiedrība *Club de Variedades Vegetales Protegidas* saistībā ar izmantošanas darbībām, kas veiktas pēc 2006. gada 15. februāra, cēla prasību attiecībā uz pārkāpumu. Konkrēti, tā lūdza konstatēt likumīgo tiesību uz ‘Nadorcott’ šķirni pārkāpumu no šīs dienas līdz pārkāpuma izbeigšanas dienai. Tā arī lūdza likt sabiedrībai *Pardo* izbeigt šo izmantošanu bez šķirnes īpašnieka atļaujas, likvidēt un attiecīgā gadījumā iznīcināt visu šīs šķirnes augu materiālu, kas ir tās rīcībā, izmaksāt tai atlīdzību 35 000 EUR, pieskaitot PVN, un uz sava rēķina publicēt sprieduma ievaddaļu un rezolutīvo daļu.

21. *Juzgado de lo Mercantil* (Komerclietu tiesa) noraidīja šo prasību, pamatojoties uz to, ka Regulas Nr. 2100/94 96. pantā noteiktais triju gadu noilguma termiņš bija beidzies. Savas argumentācijas pamatojumam šī tiesa konstatēja, ka īpašnieks zināja par sabiedrības *Pardo* veiktajām izmantošanas darbībām vismaz kopš 2007. gada 30. oktobra, proti, dienas, kad *GESLIVE* bija nosūtījusi sabiedrībai *Pardo* brīdinājuma vēstuli.

22. Sabiedrība *Club de Variedades Vegetales Protegidas* par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību *Audiencia Provincial de Murcia* (Mursijas provinces tiesa, Spānija). Šī tiesa konstatēja, pirmkārt, ka pārkāpjošās darbības atkārtojās laikā un, otrkārt, ka noilguma termiņš tika pārtraukts 2009. gada novembrī, nosakot konkrētus pagaidu pasākumus. Tādējādi minētā tiesa nosprieda, ka noilgums ir iestājies tikai attiecībā uz izmantošanas darbībām, kas veiktas vairāk nekā trīs gadus pirms šo pagaidu pasākumu noteikšanas.

23. Attiecībā uz lietas būtību *Audiencia Provincial de Murcia* (Mursijas provinces tiesa) norādīja, ka sabiedrība *Pardo* neapstrīdēja ne augu šķirnes izmantošanas faktu, ne tās īpašnieka atļaujas neesamību, bet apstrīdēja tikai kompensāciju. Šajā ziņā, aptverot gan atlīdzību par pārkāpumu, gan atlīdzību saistībā ar pagaidu aizsardzību, minētā tiesa noteica samaksu 7 EUR apmērā par koku, kopējai summai sasniedzot 31 199 EUR. Tā arī piesprieda sabiedrībai *Pardo* izbeigt pārkāpjošās darbības, likvidēt un attiecīgā gadījumā iznīcināt visu tās rīcībā esošo šīs šķirnes augu materiālu, tostarp novākto materiālu, un uz sava rēķina publicēt sprieduma ievaddaļu un rezolutīvo daļu.

24. Sabiedrība *Pardo* iesniedza kasācijas sūdzību *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija), ar ko apstrīdēja apelācijas tiesas sniegto Regulas Nr. 2100/94 96. panta interpretāciju par noilguma termiņu.

25. *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) uzsver, ka šajā ziņā tā ir nošķīrusi vienreizējas pārkāpjošās darbības un ilgstoši veiktas jeb “turpinātas” pārkāpjošās darbības. Šī tiesa atsauca uz šo nesen pasludināto spriedumu preču zīmju tiesību jomā, kurā tā ir nospriedusi, ka, ja pārkāpumu veido turpināta rīcība, noilguma termiņa sākums tiek atlikts tik ilgi, kamēr tiek izdarīts turpināts pārkāpums vai tas atkārtojas. Tā jautā, vai šo interpretāciju var piemērot Regulas Nr. 2100/94 96. pantam.

26. Attiecībā uz pamatlietu iesniedzējtiesa norāda, ka, pirmkārt, ir pagājuši vairāk nekā trīs gadi no brīža, kad īpašniekam ir kļuvis zināms par šīm viņa tiesības pārkāpjošajām darbībām un par tām atbildīgo pusi, un ka, otrkārt, pārkāpjošās darbības tika turpinātas arī brīdī, kad tika celtas Regulas Nr. 2100/94 94. un 95. pantā paredzētās prasības. Šī tiesa jautā, vai šādā gadījumā šīs regulas 96. pantā paredzētais noilguma termiņš attiecas:

– uz visām īpašnieka tiesības pārkāpjošām darbībām tādējādi, ka celtās prasības būtu nepieņemamas pilnībā, vai arī

– tikai uz darbībām, kas veiktas laikā pirms minētajā 96. pantā paredzētā triju gadu perioda, tādējādi, ka attiecībā uz pēdējo triju gadu laikā veiktajām darbībām celtās prasības būtu pieņemamas.

27. Šajos apstākļos *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [Regulas Nr. 2100/94] 96. pantam ir pretrunā šīs tiesību normas interpretācija, saskaņā ar kuru vienmēr, kad ir pagājis triju gadu termiņš no brīža, kad pēc Kopienas augu šķirņu aizsardzības piešķiršanas īpašniekam ir kļuvusi zināma par pārkāpumu atbildīgā puse un tās darbība, šīs regulas 94. un 95. pantā paredzēto prasību celšanas termiņš ir noildzis, pat ja pārkāpjošās darbības ir turpinājušās līdz brīdim, kad ir celta prasība?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzoša, vai ir jāuzskata, ka saskaņā ar [Regulas Nr. 2100/94] 96. pantu noilgums ir attiecināms vienīgi uz konkrētām pārkāpjošajām darbībām, kuras ir veiktas laikā pirms triju gadu termiņa sākuma, nevis uz pēdējo triju gadu laikā veiktajām pārkāpjošajām darbībām?
- 3) Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša, vai šajā gadījumā prasība par pārkāpuma izbeigšanu un arī prasība par zaudējumu atlīdzību būtu apmierināmas tikai attiecībā uz šīm pēdējo triju gadu laikā izdarītajām pārkāpjošajām darbībām?”

28. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesas kancelejā ir reģistrēts 2018. gada 9. martā. Rakstveida apsvērumus iesniedza lietas dalībnieki, Grieķijas valdība un Eiropas Komisija.

29. Tiesvedība šajā lietā tika apturēta ar Tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 13. februāra lēmumu, gaidot nolēmuma pieņemšanu lietā *C-176/18 Club de Variedades Vegetales Protegidas*⁶. Pēc sprieduma minētajā lietā paziņošanas iesniedzējtiesa 2020. gada 10. janvārī nolēma uzturēt savu lūgumu.

V. Vērtējums

30. Vispirms norādu, ka pamatlieta attiecas tikai uz noilguma termiņu. Proti, pirmkārt, sabiedrība *Pardo* apelācijas tiesā neapstrīdēja ne šķirnes izmantošanas faktu, ne īpašnieka piekrišanas neesamību. Otrkārt, kasācijas sūdzība, kuru tā iesniedza iesniedzējtiesā, attiecas tikai uz noilguma termiņu⁷.

31. Tādējādi atšķirībā no lietas *Club de Variedades Vegetales Protegidas*⁸ Tiesai netiek lūgts interpretēt Regulas Nr. 2100/94 13. pantu, lai kvalificētu pamatlietā aplūkotās darbības.

⁶ Spriedums, 2019. gada 19. decembris (C-176/18, EU:C:2019:1131).

⁷ Skat. šo secinājumu 23. un 24. punktu.

⁸ Spriedums, 2019. gada 19. decembris (C-176/18, EU:C:2019:1131).

32. Uzsveru, ka jautājumi, kas uzdoti Tiesai šajā lietā, attiecas uz pirmo Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzēto noteikumu par noilgumu, proti, saskaņā ar kuru īpašnieka tiesībām celt prasību iestājas noilgums pēc trim gadiem no dienas, kad galīgi tika piešķirta Kopienas augu šķirņu aizsardzība un kad īpašniekam ir kļuvusi zināma par pārkāpjošo darbību atbildīgā puse un tās veiktā darbība⁹.

33. Atgādinu, ka Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētie noteikumi par noilgumu ietekmē nevis augu šķirnes aizsardzības pastāvēšanu, bet gan tikai tās īpašnieka iespēju celt prasību pret pusi, kas ir atbildīga par darbībām, ar kurām ir pārkāptas no šīs aizsardzības izrietošās ekskluzīvās tiesības.

34. Tiesai ir piedāvātas trīs interpretācijas, lai atbildētu uz tai uzdotajiem jautājumiem.

35. Saskaņā ar pirmo interpretāciju Regulas Nr. 2100/94 96. pantā noteiktais noilgums šādā gadījumā iestātos attiecībā uz šīs regulas 94. un 95. pantā paredzētajām īpašnieka celtajām prasībām *pilnībā* – neatkarīgi no šo darbību veikšanas brīža. Ja īpašniekam vairāk nekā trīs gadus ir bijusi zināma gan atbildīgā puse, gan tās veiktās strīdīgās darbības, viņš zaudētu jebkādu iespēju atsaukties uz savām tiesībām šajā ziņā. Būtībā šādu nostāju pamatlietā pauda pirmās instances tiesa¹⁰, kā arī to aizstāv sabiedrība *Pardo*.

36. Saskaņā ar otro interpretāciju īpašnieka celtajām prasībām tikai *daļēji iestājoties noilgums*. Noilguma sekas skartu tikai darbības, kas veiktas vairāk nekā trīs gadus pirms Regulas Nr. 2100/94 94. un 95. pantā paredzēto prasību celšanas. Šo nostāju būtībā aizstāv Grieķijas valdība. Turklāt šī interpretācija vismaz daļēji atbilst risinājumam, ko apelācijas tiesa ir radusi pamatlietā¹¹.

37. Visbeidzot saskaņā ar trešo interpretāciju Regulas Nr. 2100/94 94. un 95. pantā paredzētajām prasībām *vispār neiestājoties noilgums*, jo minēto prasību celšanas brīdī īpašnieka tiesības pārkāpjošas darbības nebija izbeigtas. Īpašnieks varot atsaukties uz savām tiesībām attiecībā uz visām šīm darbībām, ja par šo darbību atbildīgā puse (sabiedrība *Pardo* pamatlietā) tās nav izbeigusi¹². Šādu nostāju būtībā aizstāv sabiedrība *Club de Variedades Vegetales Protegidas*.

38. Sākumā noraidīšu šo trešo interpretāciju (noilguma neesamība), izskatot jautājumu par noilguma termiņa sākumu (*dies a quo*), kas noteikts pirmajā Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētajā noteikumā par noilgumu.

39. Turpinājumā, izskatot jautājumu par šī noteikuma par noilgumu *iedarbību*, izklāstīšu iemeslus, kuru dēļ ir jāpieņem otrā interpretācija (daļējs noilgums), nevis pirmā interpretācija (pilnīgs noilgums).

⁹ Saskaņā ar otro šajā tiesību normā paredzēto noteikumu par noilgumu šīm tiesībām celt prasību iestājas noilgums pēc trīsdesmit gadiem no attiecīgās darbības veikšanas brīža, ja īpašniekam nebija zināma atbildīgā puse un tās veiktā pārkāpjošā darbība.

¹⁰ Skat. šo secinājumu 21. punktu.

¹¹ Skat. šo secinājumu 22. punktu. Saskaņā ar iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm apelācijas tiesa uzskatīja, ka noilgums ir iestājies tikai attiecībā uz darbībām, kuras veiktas vairāk nekā trīs gadus pirms noilguma termiņa pārtraukšanas, ko izraisīja pagaidu pasākumu noteikšana. Tiesa, kurai jautājums šajā ziņā netika uzdots un kura nesaņēma nekādu citu informāciju par to, nevar lemt par noilguma termiņa iespējamās pārtraukšanas esamību.

¹² Skat. šo secinājumu 25. punktu.

A. Par noilguma termiņa sākumu (*dies a quo*), kas noteikts pirmajā Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētajā noteikumā par noilgumu (pirmais jautājums)

40. Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētajā pirmajā noteikumā par noilgumu triju gadu termiņš var sākties arī tad, ja nav izbeigtas īpašnieka tiesības pārkāpjošas darbības.

41. Saskaņā ar Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzēto pirmo noteikumu par noilgumu īpašnieka celtajām prasībām iestājas noilgums trīs gadus pēc brīža, kad galīgi tika piešķirta Kopienas augu šķirņu aizsardzība un īpašniekam kļuvusi zināma par pārkāpumu atbildīgā puse un tās darbība.

42. Tādējādi noilguma sākuma diena jeb *dies a quo* ir brīdis, kad ir izpildīti divi nosacījumi: pirmkārt, ir piešķirta Kopienas augu šķirnes aizsardzība un, otrkārt, īpašniekam ir kļuvusi zināma atbildīgā puse un tās darbība.

43. Konkrētāk un kā to ir uzsvērusi Grieķijas valdība, triju gadu noilguma termiņš sākas dienā, kad ir *noticis pēdējais no šiem notikumiem*: vai nu, pirmkārt, Kopienas aizsardzības piešķiršana, vai arī, otrkārt, kad īpašniekam ir kļuvusi zināma atbildīgā puse un tās darbība.

44. Pamatlietā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka šie divi nosacījumi bija izpildīti vēlākais 2007. gada 30. oktobrī. Proti, CVPO Apelācijas padome ar 2005. gada 8. novembra lēmumu, kas tika publicēts 2006. gada 15. februārī, noraidīja par Kopienas aizsardzības piešķiršanu iesniegto apelācijas sūdzību, kurai ir apturoša iedarbība¹³. Turklāt 2007. gada 30. oktobrī *GESLIVE* nosūtīja sabiedrībai *Pardo* pirmo brīdinājuma vēstuli, pieprasot izbeigt šīs šķirnes izmantošanu¹⁴.

45. Tādējādi, manuprāt, kļūst acīmredzami, ka Tiesai piedāvātā trešā interpretācija, saskaņā ar kuru noilguma termiņš nevar sākties, kamēr strīdīgās darbības nav izbeigtas, nozīmētu pirmā Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētā noteikuma par noilgumu pārformulēšanu.

46. Proti, šajā pirmajā noteikumā nav nekādas atsauces uz strīdīgo darbību izbeigšanas datumu. Ar šo konstatējumu vien pietiek, lai noraidītu šo interpretāciju, kas praksē nozīmētu, ka *dies a quo* identificēšanas mērķiem tiktu pievienots trešais nosacījums: aizsardzībai ir jābūt piešķirtai, īpašniekam ir jāzina atbildīgā puse un tās darbības un *minētajām darbībām ir jābūt izbeigtām*.

47. Piebildīšu, ka šī interpretācija, kā to pamatoti apgalvo Grieķijas valdība, būtu pretrunā tiesiskās drošības mērķim, kas ir izvirzīts jebkurā noteikumā par noilgumu. Proti, noilguma termiņu funkcija ir garantēt tiesisko drošību, kā tas ir apstiprināts Tiesas pastāvīgajā judikatūrā¹⁵. Tiesa it īpaši ir precizējusi, ka, lai pildītu šo funkciju, šāds termiņš ir jānosaka iepriekš un jebkādi noilguma termiņa piemērošanai pēc analogijas indivīdam ir jābūt pietiekami paredzamai¹⁶.

¹³ Skat. šo secinājumu 12. punktu.

¹⁴ Skat. šo secinājumu 16. punktu.

¹⁵ Skat. it īpaši spriedumus, 2013. gada 13. jūnijs, *Unanimes* u.c. (no C-671/11 līdz C-676/11, EU:C:2013:388, 31. punkts); 2016. gada 7. jūlijs, *Lebek* (C-70/15, EU:C:2016:524, 55. punkts), un 2020. gada 30. aprīlis, *Nelson Antunes da Cunha* (C-627/18, EU:C:2020:321, 44. punkts).

¹⁶ Skat. spriedumus, 2011. gada 5. maijs, *Ze Fu Fleischhandel* un *Vion Trading* (C-201/10 un C-202/10, EU:C:2011:282, 32. punkts); 2019. gada 23. janvāris, *Fallimento Traghetti del Mediterraneo* (C-387/17, EU:C:2019:51, 71. punkts), un 2019. gada 5. marts, *Eesti Pagar* (C-349/17, EU:C:2019:172, 112. punkts).

48. Trešā piedāvātā interpretācija būtu pretrunā tiesiskās drošības prasībai, jo īpašniekam būtu iespēja *jebkurā laikā*, tik ilgi, kamēr strīdīgās darbības nav izbeigtas, *neatkarīgi no šo darbību veikšanas brīža* celt Regulas Nr. 2100/94 94. un 95. pantā paredzētās prasības par visu šo darbību kopumu.

49. Tādējādi saskaņā ar šo interpretāciju īpašnieks pamatlietā varētu ļaut sabiedrībai *Pardo* izmantot ‘Nadorcott’ šķirnes mandarīnkokus vairākas desmitgades, līdz beidzot viņš vērstos tiesā pret *visām* darbībām, kas veiktas, pārkāpjot viņa tiesības.

50. Šāda interpretācija acīmredzami būtu nesaderīga ar tiesiskās drošības mērķi, kas izvirzīts noteikumos par noilgumu. Šajā ziņā uzsveru, ka atbildīgā puse varēja veikt tai pārņemtas darbības labticīgi, proti, nezinādama, ka ar tām tiek aizskartas īpašnieka tiesības.

51. Turklāt ir jāuzsver trešās Tiesai piedāvātās interpretācijas paradoksālās sekas no drīzāk sistēmiska skatupunkta. Proti, otrais Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētais noteikums par noilgumu, kurā noteikts trīsdesmit gadu termiņš, manuprāt, nav piemērojams tādā gadījumā kā pamatlietā aplūkots, jo šī noteikuma priekšnosacījums ir tas, ka īpašniekam *nebija zināma* atbildīgā puse un tās strīdīgās darbības. Tādējādi, ja pieņemtu trešo Tiesai piedāvāto interpretāciju, saskaņā ar kuru triju gadu noilguma termiņš sākas tikai tajā brīdī, kad strīdīgās darbības tika izbeigtas, tad attiecībā uz darbībām, par kurām īpašniekam bija zināms un kuras tika ilgstoši turpinātas, *nekad nevarētu iestāties noilgums* ne saskaņā ar pirmo noteikumu (ar ko paredzēta darbību izbeigšana), ne saskaņā ar otro noteikumu (ar ko ir paredzēta nezināšana).

52. Ņemot vērā iepriekš minēto, man nav šaubu, ka šī trešā interpretācija ir jānoraida. Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētā triju gadu noilguma termiņa sākumu nevar pakārtot attiecīgo darbību izbeigšanai: vienīgie piemērojamie kritēriji ir Kopienas aizsardzības piešķiršanas diena un diena, kurā īpašniekam ir kļuvusi zināma atbildīgā puse un tās darbība.

53. Pilnības labad vēlos tikai precizēt, ka kritērijs par īpašnieka “zināšanu”, manuprāt, ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas uz jebkuru situāciju, kurā īpašniekam bija zināma atbildīgā puse un tās darbība vai viņam par to *bija jāzina*. Proti, ja tiktu piemērots tikai *faktiskas* zināšanas kritērijs, īpašniekam būtu iespēja bezgalīgi atlikt noilguma termiņa sākumu, atsakoties pieņemt zināšanai darbību un/vai par tās veikšanu atbildīgo pusi. Šāda interpretācija nav pieņemama, ņemot vērā jebkura noteikuma par noilgumu mērķi, proti, garantēt parādnieka tiesisko drošību¹⁷. Manuprāt, būtu vēlams grozīt Regulas Nr. 2100/94 96. panta formulējumu, lai varētu precīzāk atspoguļot šī kritērija patieso nozīmi.

54. Ņemot vērā iepriekš minēto, uz iesniedzējtiesas pirmo jautājumu ir jāatbild šādi. Regulas Nr. 2100/94 96. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka triju gadu noilguma termiņš sākas dienā, kad noticis pēdējais no notikumiem, proti, vai nu Kopienas aizsardzības piešķiršanas dienā, vai arī dienā, kad īpašniekam ir kļuvusi zināma atbildīgā puse un tās darbība, neatkarīgi no dienas, kad darbības, iespējams, tika izbeigtas.

¹⁷ Šajā nozīmē skat. manus secinājumus lietā *Nelson Antunes da Cunha* (C-627/18, EU:C:2019:1084, 46. punkts): “[I]r jāatgādina, ka noteikumiem par noilgumu ir fundamentāla loma mantisko tiesību jomā. Patiesībā noilgums atņem kreditoram iespēju pieprasīt viņa kredīta piedziņu. Kā Tiesa jau secinājusi, noteikumu par noilgumu loma, nosakot laika limitu, ir nodrošināt debitora tiesisko drošību.”

B. Par Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētā pirmā noteikuma par noilgumu iedarbības apjomu (otrais un trešais jautājums)

55. Ar otro un trešo jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 2100/94 96. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja ir beidzies triju gadu termiņš attiecībā uz darbībām, kas atkarojas laikā, noilguma termiņa sekas attiecināmas uz visām darbībām neatkarīgi no to veikšanas dienas, vai arī tikai uz darbībām, kas veiktas vairāk nekā trīs gadus pirms šīs regulas 94. un 95. pantā paredzēto prasību celšanas.

56. Sākumā atgādināšu acīmredzamo: Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētie noteikumi par noilgumu var radīt sekas tikai attiecībā uz pagātnē veiktajām darbībām. Tādējādi saskaņā ar šīs regulas 94. panta 1. punktu celtajai prasībai, kurā ir prasīts izbeigt *turpmāk* īpašnieka tiesības pārkāpjošas darbības, nevar iestāties noilgums.

57. Tādējādi, lai atbildētu uz iesniedzējtiesas jautājumu, ir jānosaka šī noilguma iedarbības apjoms attiecībā uz *pagātni*, it īpaši saistībā ar prasībām, kurās lūgts samaksāt saprātīgu kompensāciju (Regulas Nr. 2100/94 94. panta 1. punkts un 95. pants) vai atlīdzināt zaudējumus, kas nodarīti ar apzināti vai nolaidības dēļ veiktajām darbībām (šīs regulas 94. panta 2. punkts).

58. Praksē rodas šāds jautājums: vai, beidzoties triju gadu noilguma termiņam, īpašnieks *pilnībā* zaudē tiesības pieprasīt samaksāt saprātīgu kompensāciju un/vai atlīdzību par viņam radītajiem zaudējumiem pagātnē veikto darbību dēļ (kas atbilst pirmajai Tiesai piedāvātajai interpretācijai¹⁸), vai arī viņš saglabā šīs tiesības attiecībā uz nesenu darbībām, proti, tām, kas veiktas pēdējo triju gadu laikā (kas atbilst otrajai interpretācijai¹⁹)?

59. Jākonstatē, ka – atšķirībā no iepriekš izskatītā jautājuma par *dies a quo* – no Regulas Nr. 2100/94 96. panta formulējuma neizriet skaidra atbilde uz šo jautājumu.

60. Tomēr vairāki elementi pamato otro Tiesai piedāvāto interpretāciju, saskaņā ar kuru īpašnieks saglabā tiesības pieprasīt atlīdzību par pēdējos trijos gados veiktajām darbībām.

61. Pirmkārt, Regulas Nr. 2100/94 96. pantā ir paredzēts noilgums attiecībā uz “darbību”, nevis rīcību, kas būtu paredzēta kā “darbību kopums”. Vienskaitļa lietojumam ir vēl jo lielāka nozīme, ņemot vērā, ka šīs regulas 94. un 95. pantā paredzētās prasības visbiežāk attiecas uz vairāku darbību kopumu²⁰, no kurām katra aizskars īpašnieka tiesības.

62. Vienskaitļa lietojums liek secināt, ka Regulas Nr. 2100/94 96. panta piemērošanas vajadzībām darbības, ar ko tiek aizskartas īpašnieka tiesības, ir jāaplūko *atsevišķi*. Tādējādi, lai noteiktu noilguma sekas, attiecībā uz katru atsevišķu darbību ir jāizvērtē, vai nav beidzies triju gadu noilguma termiņš.

¹⁸ Skat. šo secinājumu 35. punktu.

¹⁹ Skat. šo secinājumu 36. punktu.

²⁰ Piemēram, pārkāpējs, kurš vēlētos pārdot ‘Nadorcott’ mandarīnkokus bez īpašnieka atļaujas, varētu secīgi veikt šādas darbības: uzlabot mandarīnkokus kvalitāti ar nolūku pavairot, tos pavairot, piedāvāt pārdošanai, eksportēt pārdošanas nolūkā, pārdot, uzglabāt iepriekš minētajiem mērķiem. Atbilstoši Regulas Nr. 2100/94 13. panta 2. punktam ar katru no šīm darbībām tiktu aizskartas īpašnieka tiesības.

63. Praksē valsts tiesai attiecībā uz katru pārkāpjošo darbību būtu jāpārbauda, vai ir pagājuši vairāk nekā trīs gadi no brīža, kad ir noticis pēdējais no notikumiem – vai nu, pirmkārt, no Kopienas aizsardzības piešķiršanas dienas, vai arī, otrkārt, no dienas, kad īpašniekam ir kļuvusi zināma atbildīgā puse un tās darbība, paturot prātā, ka viņš nevarētu to uzzināt pirms attiecīgās darbības veikšanas.

64. Tas nozīmē, ka attiecībā uz pagaidu aizsardzības periodā veiktajām darbībām, kas ir minētas Regulas Nr. 2100/94 95. pantā, noilgums būs iestājies, pirms tas iestāsies attiecībā uz darbībām, kuras veiktas pēc Kopienas aizsardzības piešķiršanas un uz kurām attiecas šīs regulas 94. pants.

65. Manuprāt, šis risinājums ir apstiprināts doktrīnā augu šķirņu aizsardzības jomā²¹.

66. Otrkārt, vēlos vērst uzmanību uz to, kādas praksē būtu sekas pretējai interpretācijai, saskaņā ar kuru, beidzoties Regulas Nr. 2100/94 96. pantā paredzētajam triju gadu termiņam, iestātos noilgums attiecībā uz *visām* darbībām, ar ko ir aizskartas īpašnieka tiesības, neatkarīgi no to veikšanas brīža.

67. Praksē atbilstoši šai interpretācijai varētu tikt rasts paradokšāls risinājums, saskaņā ar kuru ikvienai *turpmākai* pārkāpjošai darbībai iestātos noilgums, ja tā ietilptu rīcībā, par kuru īpašnieks būtu uzzinājis pirms vairāk nekā trim gadiem, kā to pamatoti apgalvo sabiedrība *Club de Variedades Vegetales Protegidas*.

68. Tādējādi saskaņā ar minēto interpretāciju pamatlietā pietiktu ar apstākli, ka īpašnieks nebija ievērojis triju gadu termiņu pēc tam, kad 2007. gada 30. oktobrī tika nosūtīta pirmā brīdinājuma vēstule, lai viņš zaudētu jebkādu iespēju atsaukties uz savām tiesībām saistībā par strīdīgo rīcību, tostarp nākotnē, ja šī rīcība netiktu izbeigta.

69. Šādu interpretāciju, manuprāt, ir grūti saskaņot gan ar Regulas Nr. 2100/94 priekšmetu, gan ar tās mērķi, proti, Kopienas augu šķirņu aizsardzību.

70. Turklāt uzsveru, ka tas nav tikai teorētisks risks, jo daudzas darbības, ar ko tiek aizskartas īpašnieka tiesības augu šķirņu aizsardzības jomā, ir saistītas ar ilgstošu rīcību²².

²¹ Leßmann, H., un Würtenberger, G., *Deutsches und europäisches Sortenschutzrecht*, Nomos, Badenbādene, 2009 (2. izd.), 7. §, 102. punkts, 309. lpp.: “Bei wiederholten Verletzungshandlungen erfüllt jede einzelne Handlung den Tatbestand der Verletzung. Jede Einzelhandlung setzt damit gesondert die Verjährung des Unterlassungsanspruchs sowie des aus ihr fließenden Schadenersatzanspruchs in Lauf, sofern die weiteren Voraussetzungen – Kenntnis des Verletzten von der Verletzungshandlung und der Person des Verletzers – gegeben sind.” (“Ja pārkāpjošās darbības ir izdarītas atkārtoti, katra atsevišķa darbība ir pārkāpums. Tādējādi attiecībā uz katru individuālu darbību atsevišķi sākas noilguma termiņš prasībai par pārkāpuma izbeigšanu un prasībai par zaudējumu atlīdzību, kas no tās izriet, ja ir izpildīti citi priekšnosacījumi – īpašniekam ir kļuvusi zināma par pārkāpjošo darbību atbildīgā puse un tās darbība.”)

²² Leßmann, H., un Würtenberger, G., *Deutsches und europäisches Sortenschutzrecht*, Nomos, Badenbādene, 2009 (2. izd.), 7. §, 103. punkts, 309. lpp.: “Gerade im pflanzlichen Bereich erstrecken sich Verletzungshandlungen über lange Zeiträume. Pflanzen werden in der Regel nicht in Einzelexemplaren vermehrt, sondern in größerem Umfang. Dies gilt auch für Obstbäume, andernfalls wäre eine gewerbliche Nutzung ohne Lizenz vermehrter Pflanzen nicht rentabel. Insbesondere das Anbieten und der Verkauf von sortenschutzverletzendem Material kann sich deshalb gerade im Gehölzbereich über große Zeiträume erstrecken. Auch wenn durch eine einzige Handlung große Mengen sortenschutzrechtsverletzender Pflanzen vermehrt worden waren und somit im strafrechtlichen Sinn eine einzige Handlung darstellen, ist die kontinuierliche Abgabe solchen Materials über längere Zeiträume jedes Mal eine Verletzungshandlung. Mit jeder Einzelhandlung wird damit der Lauf der Verjährung ausgelöst.” (“Īpaši augu šķirņu nozarē pārkāpjošās darbības tiek veiktas ilgā laikposmā. Augi parasti tiek pavairoti nevis vienā eksemplārā, bet lielā apjomā. Tas ir attiecināms arī uz augļu kokiem, pretējā gadījumā bez atļaujas veikta pavairotu augu komerciāla izmantošana nebūtu izdevīga. Tāpēc it īpaši materiāla piedāvāšana un pārdošana, ar ko netiek ievērota augu šķirņu aizsardzība, var ilgt ilgu laiku, it īpaši meža teritorijā. Lai arī augi, attiecībā uz kuriem tika pārkāptas tiesības uz jaunu augu šķirni, tika pavairoti lielā apjomā, veicot vienu vienīgu darbību, un tādējādi saskaņā ar krimināltiesībām tas ir tikai viens nodarījums, ikviena šī materiāla turpināta piegāde ilgā laikposmā ir pārkāpjoša darbība. Tādējādi katrai atsevišķai darbībai ir [sav] noilguma termiņš.”)

71. Treškārt, norādu, ka manis piedāvātā interpretācija ir vispārīgi atzīta saistībā ar noilguma termiņu attiecībā uz pārkāpumiem patenta tiesību jomās, kas līdzinās augu šķirņu aizsardzības tiesībām²³.

72. Piemēram, Vācijas²⁴, Francijas²⁵ un Beļģijas²⁶ doktrīnās it īpaši ir uzsvērts, ka pārkāpums patentu jomā tiek vērtēts kā “nodarījumu kopums” un nevis kā “secīgs nodarījums”²⁷. Šis risinājums būtībā atbilst tam, ko esmu piedāvājis iepriekš, proti, ka īpašnieka tiesības pārkāpjošas darbības Regulas Nr. 2100/94 96. panta piemērošanas vajadzībām ir jāaplūko *atsevišķi*.

73. Ceturtkārt, pilnības labad precizēju, ka gan Regulā (ES) 2017/1001 par Eiropas Savienības preču zīmi²⁸, gan Direktīvā (ES) 2015/2436, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm²⁹, ir paredzēts noteikums par “ierobežojumiem samierināšanās dēļ”, kas būtībā atbilst pirmajai Tiesai piedāvātajai interpretācijai³⁰, kuru esmu noraidījis.

74. Proti, Regulas 2017/1001 61. panta 1. punktā un Direktīvas 2015/2436 9. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, ja īpašnieks piecu secīgu gadu garumā ir akceptējis vēlākas preču zīmes izmantošanu, zinādams par šādu lietošanu, viņš vairs nevar iesniegt pieteikumu vēlākās preču zīmes atzīšanai par spēkā neesošu, ja vien pieteikums [vēlākās preču zīmes] reģistrācijai nav iesniegts negodprātīgi³¹. Turklāt minētās regulas 16. panta 1. punktā un minētās direktīvas 18. panta 1. punktā ir piebilsts, ka šādā gadījumā īpašniekam vairs nav tiesību aizliegt šīs preču zīmes lietošanu, izmantojot pārkāpuma procedūru.

²³ Skat. it īpaši Bouche, N., “La prescription en droit des obtentions végétales et autres satellites du brevet”, *Propriétés intellectuelles*, Nr. 68, 2018. gada jūlijs, 34.–39. lpp.: “Augu šķirnes nav patentējamas, un vienlaikus tās ir tiesību uz augu šķirnēm galvenais priekšmets, tāpēc tas, kas ir aizsargājams ar patentu, nevar būt augu šķirņu aizsardzības priekšmets un otrādi. Tomēr, neraugoties uz šo radikālo atšķirību, starp patentu tiesībām un tiesībām uz augu šķirnēm pastāv saikne, radniecība. Lai gan tika nolemts ņemt vērā augu šķirņu īpatnības, paredzot īpašu režīmu, abām jomām kopīgs ir tas, ka tās attiecas uz tehniskiem jauninājumiem (patentu tiesības galā būtu pielīdzināmas vispārējām tiesībām, savukārt augu šķirņu tiesības – īpašām tiesībām uzlabot šķirnes).”

²⁴ Skat. it īpaši Benkard, G., *Kommentar zum Patentgesetz*, C. H. Beck, Mīnhene, 2015 (9. izd.), 141. §, 6. punkts, 1906. lpp.: “Bei vergangenheitsbezogenen Ansprüchen setzen dagegen die einzelnen Schädigungen jeweils eigene Verjährungsfristen in Lauf, so dass jede schadenstiftende Handlung bzw. jeder schadenstiftende Teilakt verjährungsrechtlich separat zu betrachten ist.” (“Savukārt, izskatot prasības saistībā ar agrāk [veiktajām darbībām], katram atsevišķam kaitējumam ir savs noilguma termiņš, tādējādi, lemjot par noilgumu, katra darbība vai darbības daļa, kas rada zaudējumus, ir jāskata atsevišķi.”)

²⁵ Passa, J., *Droit de la propriété industrielle*, II, *Brevets d'invention, protections voisines*, LGDJ, Parīze, 2013, Nr. 631, 684. lpp.: “Judikatūra, kurā pārkāpjošs nodarījums tiek vērtēts kā secīgs nodarījums, citiem vārdiem sakot, kas tiek atkārtots ikreiz, kad tiek turpināta attiecīgā rīcība, noilguma termiņu aprēķina katrai darbībai no tās veikšanas brīža un nevis kopumā, sākot no brīža, kad attiecīgās darbības tika uzsāktas vai izbeigtas. Citiem vārdiem sakot, katrai darbībai ir “noilguma termiņa sākums”. [...] Ja strīdīgā darbība tiek turpināta ilgstoši, piemēram, prasītājs saistībā ar iekārtas izmantošanu var pieprasīt atlīdzību tikai par kaitējumu, kas radies triju gadu laikā veikto lietošanas darbību rezultātā.”

²⁶ Rémiche, B., un Cassiers, V., *Droit des brevets d'invention et du savoir-faire: créer, protéger et partager les inventions au XXIe siècle*, Larcier, Brisele, 2010, 574. lpp.: “Tomēr dažādas pārkāpjošas darbības ir atšķirīgi kvazidelikti, kam noilgums iestājas atsevišķi, pat ja to izdarīšanā ir vainojama viena un tā pati persona. Tādējādi noilgums pārkāpumam, kas ir patentēta izstrādājuma ražošana, iestāties atsevišķi no noilguma pārkāpumam, kas ir minētā izstrādājuma piedāvājums pārdošanai.”

²⁷ Casalunga, A., *Traité technique et pratique des brevets d'invention*, LGDJ, Parīze, 1949, 2. sēj., Nr. 1080, 159. lpp.: “[Viltotu izstrādājumu ražošanas gadījumā] ir noziedzīgu nodarījumu secība un nevis secīgs noziedzīgs nodarījums; tādējādi noilguma termiņš sākas katra pārkāpuma izdarīšanas dienā un nevis dienā, kad ir noticis pēdējais no notikumiem.”

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 14. jūnija Regula (OV 2017, L 154, 1. lpp.).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 16. decembra Direktīva (OV 2015, L 336, 1. lpp.).

³⁰ Skat. šo secinājumu 35. punktu.

³¹ No judikatūras izriet, ka ir jāistenojas četriem nosacījumiem, lai agrākai preču zīmei identiskas vai maldinoši līdzīgas vēlākas preču zīmes izmantošanas gadījumā sāktos termiņš ierobežojumiem samierināšanās dēļ. Pirmkārt, vēlākai preču zīmei ir jābūt reģistrētai; otrkārt, vēlākas preču zīmes īpašniekam ir jābūt labticīgi iesniegušam pieteikumu par tās reģistrāciju; treškārt, vēlākai preču zīmei jābūt izmantotai tajā teritorijā, kurā agrākā preču zīme tiek aizsargāta, un visbeidzot, ceturtkārt, agrākās preču zīmes īpašniekam jāzina par šīs vēlākas preču zīmes izmantošanu pēc tās reģistrēšanas. Attiecībā uz Direktīvu 2015/2436 skat. spriedumu, 2011. gada 22. septembris, *Budějovický Budvar* (C-482/09, EU:C:2011:605, 54.–58. punkts). Attiecībā uz Regulu 2017/1001 skat. spriedumus, 2012. gada 28. jūnijs, *I Marchi Italiani un Basile/ITSB – Osra* (“B. Antonio Basile 1952”) (T-133/09, EU:T:2012:327, 31. punkts), un 2021. gada 27. janvāris, *Türk Hava Yolları/EUIPO – Sky* (“skyline”) (T-382/19, nav publicēts, EU:T:2021:45, 49. punkts).

75. Tādējādi preču zīmes tiesībās ir paredzēts noteikums, saskaņā ar kuru īpašnieks zaudē jebkādu iespēju celt prasību, neatkarīgi no tā, vai tā ir prasība par spēkā neesamības atzīšanu vai prasība attiecībā uz pārkāpumu, tostarp *nākotnē*, ja ir pagājis piecu gadu termiņš no brīža, kad viņš uzzināja par vēlākas preču zīmes izmantošanu.

76. Tomēr šī noteikuma esamība neatspēko argumentāciju, ko esmu izklāstījis iepriekš, un tas ir šādu divu iemeslu dēļ.

77. Pirmkārt, šī noteikuma pastāvēšana ir izskaidrojama ar divām preču zīmju tiesību iezīmēm, kurām nav ekvivalenta nedz patentu tiesībās, nedz augu šķirņu tiesībās. Proti, atšķirībā no abiem pēdējiem minētajiem intelektuālā īpašuma režīmiem, kuru ilgums ir ierobežots laikā³², preču zīmju aizsardzības ilgums ir potenciāli neierobežots, ciktāl īpašnieks atjauno reģistrāciju ik pēc desmit gadiem³³. No šī skatupunkta noteikumu par ierobežojumiem samierināšanās dēļ var kvalificēt kā potenciāli neierobežota preču zīmju aizsardzības ilguma samazinājumu.

78. Varētu piebilst, ka šī noteikuma pastāvēšana arī ir pamatota, ņemot vērā preču zīmes pamatuzdevumu, kas ir garantēt patērētājam vai galalietotājam preces vai pakalpojuma, ko ar to apzīmē, izcelsmes identitāti, ļaujot šim patērētājam vai šim lietotājam šo precī vai šo pakalpojumu bez sajaukšanas iespējas atšķirt no citas izcelsmes precēm un pakalpojumiem³⁴. Ar ierobežojumiem samierināšanās dēļ savā ziņā tiek prezumēts, ka preču zīmes pamatuzdevums nevar tikt izpildīts, ja secīgus piecus gadus īpašnieks ir akceptējis tādas vēlākas preču zīmes izmantošanu, kas rada sajaukšanas iespēju.

79. Otrkārt, uzsveru, ka noteikums par ierobežojumiem samierināšanās dēļ ir skaidri un sīki izklāstīts gan Regulā 2017/1001, gan Direktīvā 2015/2436. Ņemot vērā tā radikālo ietekmi uz īpašnieka tiesībām, es uzskatu, ka šāda noteikuma pastāvēšana nevar tikt *prezumēta* intelektuālā īpašuma aizsardzības režīmā. Tādējādi, tā kā Regulā Nr. 2100/94 nav līdzvērtīgu tiesību normu, ir jāsecina, ka augu šķirņu aizsardzībai nav ierobežojumu samierināšanās dēļ.

80. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz otro un trešo iesniedzējtiesas jautājumu ir jāatbild šādi. Regulas Nr. 2100/94 96. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja ir beidzies triju gadu termiņš attiecībā uz darbībām, kas atkarojas laikā, noilgums iestājas tikai attiecībā uz darbībām, kuras veiktas vairāk nekā trīs gadus pirms šīs regulas 94. un 95. pantā paredzēto prasību celšanas.

81. Tādējādi īpašnieks saglabā tiesības celt minētās prasības par pēdējo triju gadu laikā veiktajām darbībām.

³² Attiecībā uz augu šķirņu aizsardzību skat. Regulas Nr. 2100/94 19. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru šis aizsardzības ilgums principā ir 30 gadi koku un vīnogulāju šķirnēm un 25 gadi citām augu šķirnēm.

³³ Skat. Regulas 2017/1001 52. un 53. pantu, kā arī Direktīvas 2015/2436 48. un 49. pantu.

³⁴ Skat. it īpaši spriedumus, 1978. gada 23. maijs, *Hoffmann-La Roche* (102/77, EU:C:1978:108, 7. punkts), un 2019. gada 31. janvāris, *Pandalis/EUIPO* (C-194/17 P, EU:C:2019:80, 84. punkts). Skat. arī ģenerāladvokātes V. Trstenjakas [V. Trstenjak] secinājumus lietā *Budějovický Budvar* (C-482/09, EU:C:2011:46, 63. punkts).

VI. Secinājumi

82. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Padomes Regulas (EK) Nr. 2100/94 (1994. gada 27. jūlijs) par Kopienas augu šķirņu aizsardzību 96. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka triju gadu termiņš sākas dienā, kad noticis pēdējais no notikumiem, proti, vai nu Kopienas aizsardzības piešķiršanas dienā, vai arī dienā, kad īpašniekam ir kļuvusi zināma atbildīgā puse un tās darbība, neatkarīgi no dienas, kad darbības, iespējams, tika izbeigtas.
- 2) Regulas Nr. 2100/94 96. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, beidzoties triju gadu termiņam attiecībā uz darbībām, kas atkārtojas laikā, noilgums iestājas tikai attiecībā uz darbībām, kuras veiktas vairāk nekā trīs gadus pirms šīs regulas 94. un 95. pantā paredzēto prasību celšanas.